

Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos konkursui

Gražvydas Lekštutis
Petro Vileišio gimnazijos 1d klasės mokinys

LITERATŪRINĖS PASAKOS

2002
Pasvalys

Gražvydas Lekštutis

Pranciškaus kėslai

Gyvena Krinčine toks žmogelis, vardu Pranciškus. Jis visai nubiednėjęs, galo su galu nesuduria. Visi jį vadina sukčiumi, nes jis mėgsta visus apgaudinėti. Dar jis yra užkietėjęs brakonierius. Tik taip jis begali prasimaitinti.

Vieną sykį jis ėjo išsitraukti tinklų iš nedidelio tvenkinėlio. Paigia visus ištraukti, ogi žiūri - pačiame tinklo viduryje sidabrinis karosas kokių penkių kilogramų! Išnarpliojo karosą iš tinklo ir norėjo jau su pliauska per galvą užvožti, tik staiga karosas drabilo:

-Paleisk mane, aš tave turtingiausiu žmogumi padarysiu.

Iš pradžių Pranciškus nepatikėjo savo ausimis. Bet atsipeikėjęs atsakė:

-Sutinku.

-Bet tu mane turėsi paleisti, kai tave patenkinsiu.

-Gerai, -klastingai atsakė brakonierius, -bet aš tave paleisiu tik tada, kai mane padarysi turtingiausiu.

Nusinešė žuvį į lūšnelę ir pradėjo reikalauti atlygio. Karosas akimirksniu aplinkui prižėrė pinigų. Pranciškus baisiai apsidžiaugė. Betgi ne veltui jį vadina sukčiumi. Pasiėmė mėsininko peilį ir tarė:

-Manei, kad aš tave paleisiu! Ne, aš pasiimsiu visus turtus, o tave pietums suvalgysiu.

Žuvis, supratusi klastą, tvojo seniui uodega per galvą ir iškrito jam iš rankų. Gerai, kad pataikė ant stalo, nes stolas buvo prie atviro lango. Karosas jau norėjo šokti per langą, bet atsipeikėjo Pranciškus ir čiupo jį už uodegos. Karosas buvo vikresnis ir išsisuko. Iššoko per langą ir nusirito tiesiai į netoliese esantį tvenkinį. O nelaimėlis Pranciškus liko stovėti vietoje... Karosas pradangino ir pinigų, ir pats nuplaukė savo keliais.

Gražvydas Lekštutis

Lapo kelionė

Gyveno sau kartą ažuolo lapas ant didžiulio, išsikerojusio medžio. Visą vasarą jis ten prakabėjo, kol pagaliau atėjo ruduo.

Atsibunda vieną rytą lapas, o aplinkui baisus vėjas. Tik staiga papūtė tiesiai į jį ir nuplėšė nuo šakelės. Pagautas oro gūσιο lapas pakilo aukštai aukštai ir iš ten pamatė mišką, pasidabinusį įvairiausiomis spalvomis. Sukaupęs visas jėgas, jis ištrūko iš oro sūkurio ir ėmė leistis žemyn. Besileisdamas lapas sutiko būrelį nedraugiškų varnų, kurios jį pamačiusios pradėjo juoktis. Varnos, pasišaipusios iš keistos lapo spalvos, nuskrido toliau. Beje, lapas buvo pasidabinęs puikiausiomis vaivorykštės spalvomis. Pagaliau jis pasiekė medžių viršūnes ir nudžiugo. Galvojo, kad vėl galės gyventi ant medžio. Bet jam niekaip nesisekė nutūpti ant šakų. Kai nusileidžia, vėl nuslysta. Taip apsidaužęs visus šonus nusileido ant žemės. Prieš save išvydo grėsmingai atrodantį grybą. Nė kiek neišsigandęs norėjo su juo pasisveikinti, bet staiga papūtė stipresnis vėjas ir jį vėl nunešė tolyn.

Bet nėra blogo, kas neišeitų į gera. Po kelių minučių lapas išvydo didžiulę krūvą lapų. Kaip tik ten jis ir nusileido. Pataikė tiesiai į tarpą ir ten įstrigo. Kokių ten nebuvo lapų: geltonų, raudonų, įvairiaspalvių... Ažuolo lapas apsidžiaugė, kad turės tiek daug naujų draugų. Ir ten niekas iš jo nesijuokė, o tik gėrėjosi juo.

Gal ir dabar jis toje krūvoje guli apsuptas gerų draugų, gal jo nebenešė tolyn vėjo gūsis...

Gražvydas Lekštutis

Keistieji draugai

Vieną dieną aš susibykau su savo tėvais. Ant jų pykau todėl, kad jie su manimi nesikalba, visą laiką užsiėmę savais darbais. Mama su tėčiu dirba didelėje bendrovėje ir grįžta tik naktį. Visą dieną aš jų nematau.

Guliu aš vakare ant lovos, supykęs ant viso pasaulio, ir išgirstu šnabždesį. Per visą kūną pereina šiurpulys... Paskui išgirstu jau aiškius žodžius:

-Mes norime su tavimi šnekėtis.

Apsidairau, aplinkui nieko nėra. Tada aš paklausiau:

-Kas čia? Ar negalite pasirodyti?

-Mes čia, aplinkui.

Po kelių akimirkų viską supratau. Mano lova, spinta, kėdė, stalas - visi daiktai atgijo. Pagalvojau, kad man pasimaišė protas nuo vienatvės.

-Kodėl su manimi nekalbi? - paklausė stalas. - Juk norėjai, kad su tavimi kas nors kalbėtųsi.

Po kiek laiko apsipratau ir susidraugavau su savo daiktais. Jie man išsakė daug pretenzijų, kurių turėjo prieš mane...

Nuo tada su manimi visi daiktai kalbasi, kur aš bebūčiau, ką bedaryčiau. Dabar man netrūksta draugų, nors kiti mano, kad aš keistas. Per pamokas kalbuosi su stalu, nors kiti jo negirdi. Mokytoja mane buvo išsiuntusi pas mokyklos gydytoją, kad nustatytų mano ligos diagnozę... Žinau, kad iš to galima būtų pasipelnyti: pavyzdžiui, nusirašinėti per kontrolinį, sužinoti namų darbų atsakymus. Bet aš taip nedarau, nors ir kaip stengtųsi mane įkalbinėti keistieji draugai.

Dabar aš tiesiog jaučiuosi laimingas ir esu patenkintas gyvenimu.

Skruzdėlių nesutarimai

Girios pakrašty stovi du didžiuliai skruzdėlynai. Viename gyvena rudosios, kitame - juodosios skruzdėlės. Jos nuo amžių glūdomos tarpusavyje nesutaria ir kariauja.

Vieną dieną į juodųjų skruzdėlyną atskrido beržo lapelis, ant kurio buvo parašyta, kad rudosios nori paskelbti paliaubas. Dar buvo parašyta, kad sutartis bus pasirašyta rytoj rytą prie didžiojo kelmo. Juodosios skruzdėlės patikėjo ir kitą rytą išsiruošė į kelionę prie kelmo.

Saulei pakilus, prie kelmo susirinko skruzdės iš abiejų skruzdėlynų. Jų ten buvo milijonai! Iš pradžių viskas ėjosi kaip sviestu patepta. Bet iš tikrųjų rudosios buvo sugalvojusios, kaip atsikratyti juodųjų. Rudųjų valdovė žinojo, kad šį rytą prie didžiojo kelmo atvyks pilstuko naikintojai. Jos apsups juodąsias ir nuskandins jas.

Netrukus kilo sąmyšis, ir juodosios buvo apsuptos. Jos dar bandė priešintis, bet veltui. Rudosios bejėges suvarė į griovį, kur turėjo būti išpilamas pilstukas. Apgavikės palaukė, kol prie griovio privažiavo mašina, ir staigiai pasitraukė. Bet pasirodė, kad rudosios gavo klaidingą informaciją, nes vietoj pilstuko buvo išversti lapai!

U rudosios jau šventė savo pergalę prieš savo kaimynes. Jos nežinojo, kad juodosios skruzdėlės išsigelbėjo ir apsiginklavusios, ištroškusios apgavikių kraujo artėja prie jų skruzdėlyno. Be jokių vargų juodosios nuvertė nuo sosto rudųjų karalienę ir paėmė valdžią į savo rankas.

Ilgai juodosios laikė nelaisvėje rudąsias, taip atsilygindamos už jų diktus kėslus ir melagystę.

Gražvydas Lekštutis

Nuotykis miške

Girdėjau, kad šiais metais miškuose daug grybų. Susigundęs ir aš nutariau pagrybauti. Pėmęs peilį ir pintinę patraukiau miško link. Po gero pusvalandžio įžengiau į tankumyną. Nesuprantu, kaip žmonės prisirenka tiek daug grybų. Klaidžiojau po mišką gal valandą, kol visai pasiklydau.

Staiga apsiniaukė dangus, sudrebėjo žemė ir... prasivėrė po mano kojomis! Aš stačia galva į tą duobę... Nežinau, po kiek laiko atsipeikėjau. Pravėręs akis pamaciau aplinkui mane besiburiančius grybus. Negalėjau patikėti savo akimis ir pradėjau rėkti.

-Ko čia staigi?! -kažkuris iš grybų suriko. -Ar negalėtum patylėti?

-Kas čia dedasi? -paklausiau aš.

-Mes čia radome tave, gulintį be sąmonės. Tai tu galėtum paaiškinti, kaip čia atsiradai?

-Žinoma. Po mano kojomis prasivėrė žemė ir aš įkritau.

-Niekas iki šiol nežinojo mūsų paslapties, tad teks tave užmušti! -suriko baravykas.

Aš nuoliau įtikinėti grybus, kad niekam nepasakosiu ir neišduosiu jų paslapties. Po ilgų ginčų jie nutarė mane paleisti. Bet su viena sąlyga. Aš turėsiu padėti grybams kovoti prieš šungrybes.

Kiekvieną dieną aš dabar einu į mišką ne grybauti, o naikinti šungrybių. Juk iš tikrųjų - kam jos reikalingos? Nešiosiu savo paslaptį iki gyvenimo galo ir niekam jos neišduosiu.